

महाराष्ट्र शासन

उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य

४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर, पुणे- ४११ ०१६

Web : www.dhepune.gov.in

E-mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९९

DHEPN-MVI१०१२/२६९/२०२४-COLLWG१/ ई. कॉम्प. नं. ८७९८४८

परिपत्रक

विषय: राज्य सार्वजनिक विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी कार्यान्वित "स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना" लागू करण्याबाबत.

- वाचा:**
१. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४/विशि ५ दिनांक १६.१०.२०२३
  २. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / विशि ५ दिनांक २८.११.२०२३
  ३. शासन निर्णय क्रमांक :- संकीर्ण २०२६/ई ६६९४६४/विशि ५ दि. २५.०२.२०२६

उपरोक्त विषयाबाबत, शासन निर्णय दि. २५.०२.२०२६ नुसार उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अखत्यारितील सार्वजनिक विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी कार्यान्वित "स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना" अंतर्गत असलेला विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा (Personal Accident Insurance) याद्वारे "अनिवार्य" करण्यात आली आहे. मात्र ज्या विद्यापीठाकडील विमा योजनेद्वारे कमी रकमेच्या हप्त्यातून यापेक्षा जास्त रकमेचे संरक्षण मिळत असेल तर त्याबाबत नोडल अधिकारी म्हणून संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांच्या सहमतीने त्या विद्यापीठास त्यांची योजना चालू ठेवता येईल. तथापी "स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना" अंतर्गत असलेला विद्यार्थी वैद्यकीय विमा (Medical Insurance) पुर्वीप्रमाणेच "पूर्णपणे ऐच्छिक" असेल. त्यानुषंगाने सर्व राज्य सार्वजनिक विद्यापीठांनी आवश्यक कार्यवाही करावी.

१. सदर योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी प्रसार व प्रचारार्थ विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांच्या संकेतस्थळावर सदरहु योजनेचा तपशिल संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात यावा.
२. योजनेची माहिती देण्यासाठी विद्यापीठ स्तरावर शिबीराचे आयोजन करून विद्यार्थ्यांना या योजनेची माहिती विस्तृत स्वरूपात देण्यात यावी.
३. सदर योजनेसाठी svyuvapuraksha.org हे संकेतस्थळ विकसित करण्यात आलेले आहे. सदर संकेतस्थळावर योजनेबाबत मार्गदर्शनासाठी व शंका निरसनासाठी हेल्पलाईन नंबर व ई-मेल आयडी उपलब्ध करून दिलेला आहे. सदर क्रमांकावर संबंधित प्रतिनिधींशी संपर्क करावा. प्रस्तुत योजना महाविद्यालय व विद्यापीठ स्तरावर सर्व विद्यार्थ्यांना अवगत करून देऊन जास्तीत जास्त विद्यार्थी या योजनेचा लाभ घेतील, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.

सोबत- वरीलप्रमाणे.

Digitally signed by
Shailendra Kamlakar Deolankar
Date: 22-04-2026 13:18:49

(डॉ. शैलेंद्र देवळणकर)

प्र.शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१६

प्रति,

कुलसचिव,
सर्व राज्य सार्वजनिक विद्यापीठे

प्रत-

१. मा. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना माहितीस्तव सविनय सादर.
२. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना आवश्यक कार्यवाहीस्तव.

महाराष्ट्र शासन
उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर, पुणे- ४११ ०१६

Web : www.dhepune.gov.inE-mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९

File No.: DHEPN-MVI1012/269/2024-COLLWG1/ E-Comp. No.: 879848

प्रति,

कुलसचिव,
सर्व अकृषि विद्यापीठे

विषय: राज्यातील अकृषि विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी 'स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना' लागू करणेबाबत.

संदर्भ: 1. शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.१४/विशि-५, दि.१६.१०.२०२३
2. शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.१४/विशि-५, दि.२८.११.२०२३
3. संचालनालयाचे पत्र क्र. उशिसं/विवि/२०२३/मवि- ०१/१६२४३ दि. ०६.१२.२०२३
4. संचालनालयाचे पत्र क्र. DHEPN-MVI1012/269/2024-COLLWG1/ E-Comp. No.: 879848 दि. १७.१०.२०२४

उपरोक्त विषयी, संदर्भाकीत शासन निर्णय व संचालनालयाच्या पत्रांच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, राज्यातील सर्व विद्यापीठांमध्ये अस्तित्वात असणाऱ्या सर्व प्रकारच्या विमा योजनांचा आढावा घेऊन योजनांची व लाभांची विविधता लक्षात घेता सर्व समावेशक एकछत्री नवीन विमा योजना लागू करण्याच्या उद्देशाने उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय दि. १६.१०.२०२३ व दि. २८.११.२०२३ अन्वये राज्यातील अकृषि विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांसाठी ' स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना ' लागू करण्यात आली आहे.

स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजनेबाबत Eligibility , Benefits (Accidental Coverage) तसेच Important Terms and Conditions संदर्भीय शासन निर्णय दि. १६.१०.२०२३ सोबतच्या प्रपत्र - अ मध्ये दिलेल्या आहेत. तसेच याबाबतचा तपशिल संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर देखील उपलब्ध करून दिलेला आहे. संचालनालयाचे संदर्भाकीत पत्रान्वये आपल्या कार्यक्षेत्रातील विद्यापीठ व महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांना सदर योजनेबाबत अवगत करण्यासाठी तसेच पुरेशा प्रमाणात प्रसिध्दी करण्याबाबत निर्देश देण्यात आलेले आहेत.

तथापि सदर योजनेबाबत विद्यापीठांकडून पुरेशा प्रमाणात प्रसिध्दी केली जात नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामूळे विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांतील विद्यार्थी सदर योजनेपासून अनभिज्ञ असून योजनेच्या लाभापासून वंचित आहेत.

त्यानुषंगाने विद्यापीठांना खालीलप्रमाणे पुनश्च: निर्देश देण्यात येत आहेत.

१. सदर योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी प्रसार व प्रचारार्थ विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांच्या संकेतस्थळावर सदरहु योजनेचा तपशिल संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात यावा.
२. योजनेची माहिती देण्यासाठी विद्यापीठ स्तरावर शिबीराचे आयोजन करून विद्यार्थ्यांना या योजनेची माहिती विस्तृत स्वरूपात देण्यात यावी.
३. सदर योजनेसाठी svyuvapuraksha.org हे संकेतस्थळ विकसित करण्यात आलेले आहे. सदर संकेतस्थळावर योजनेबाबत मार्गदर्शनासाठी व शंका निरसनासाठी हेल्पलाईन नंबर व ई-मेल आयडी उपलब्ध करून दिलेला आहे. सदर क्रमांकावर संबंधित प्रतिनिधींशी संपर्क करावा. प्रस्तुत योजना महाविद्यालय व विद्यापीठ स्तरावर सर्व विद्यार्थ्यांना अवगत करून देऊन जास्तीत जास्त विद्यार्थी या योजनेचा लाभ घेतील, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.

उक्त निर्देशानुसार स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजनेच्या अनुषंगाने विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांनी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल संचालनालयास सादर करावा.

Signed by

Shailendra Kamlakar Deolankar

Date: 09-06-2025 12:51:42

(**डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर**)

प्र.शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१६

प्रत- सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना आवश्यक कार्यवाहीस्तव.

महाराष्ट्र शासन
उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर, पुणे- ४११ ०१६

Web : www.dhepune.gov.inE-mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९

क्रमांक-उशिसं/विवि/२०२४/मवि- ०१/ E-Comp. No.: 879848

प्रति,

कुलसचिव,
सर्व अकृषि विद्यापीठे

**विषय- राज्यातील अकृषि विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी
'स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना' लागू करणेबाबत.**

संदर्भ- १.शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.१४/विशि-५, दि.१६.१०.२०२३
२.शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.१४/विशि-५, दि.२८.११.२०२३
३.संचालनालयाचे पत्र क्र. उशिसं/विवि/२०२३/मवि- ०१/१६२४३ दि. ०६.१२.२०२३

उपरोक्त विषयी, संदर्भाकीत शासन निर्णयान्वये राज्यातील अकृषि विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांसाठी ' स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना ' लागू करण्यात आली आहे.

स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजनेबाबत Eligibility , Benefits (Accidental Coverage) तसेच Important Terms and Conditions संदर्भीय शासन निर्णय दि. १६.१०.२०२३ सोबतच्या प्रपत्र - अ मध्ये दिलेल्या आहेत. तसेच याबाबतचा तपशिल संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर देखील उपलब्ध करून दिलेला आहे. संचालनालयाचे संदर्भीय पत्र दि. ०६.१२.२०२३ अन्वये आपल्या कार्यक्षेत्रातील विद्यापीठ व महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांना सदर योजनेबाबत अवगत करण्यासाठी कळविण्यात आलेले आहे.

सदर योजनेबाबत विद्यापीठांकडून पुरेशा प्रमाणात प्रसिध्दी केली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांतील विद्यार्थी सदर योजनेपासून अनभिज्ञ असून योजनेच्या लाभापासून वंचित आहेत.

त्यानुषंगाने विद्यापीठांना खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत.

१. विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांनी या योजनेबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा पत्रव्यवहार सादर करावा.
२. सदर योजनेच्या अनुषंगाने विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांतील किती विद्यार्थ्यांनी ' विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा ' व ' विद्यार्थी वैद्यकीय विमा ' साठी नोंदणी केलेली आहे, याबाबतचा तपशिल सादर करावा.
३. सदर योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी प्रसार व प्रचारार्थ विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांच्या संकेतस्थळावर तपशिल उपलब्ध करून दिला आहे किंवा कसे याबाबतचा अहवाल सादर करावा. संकेतस्थळावर तपशिल उपलब्ध करून दिला नसल्यास, तात्काळ सदरहु योजनेचा तपशिल संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात यावा.

४. योजनेची माहिती देण्यासाठी विद्यापीठ स्तरावर शिबीराचे आयोजन करून विद्यार्थ्यांना या योजनेची माहिती विस्तृत स्वरूपात देण्यात यावी.
५. सदर योजनेसाठी svyuvapuraksha.org हे संकेतस्थळ विकसित करण्यात आलेले आहे. सदर संकेतस्थळावर योजनेबाबत मार्गदर्शनासाठी व शंका निरसनासाठी हेल्पलाईन नंबर व ई-मेल आयडी उपलब्ध करून दिलेला आहे. सदर क्रमांकावर संबंधित प्रतिनिधींशी संपर्क करावा. प्रस्तुत योजना महाविद्यालय व विद्यापीठ स्तरावर सर्व विद्यार्थ्यांना अवगत करून देऊन जास्तीत जास्त विद्यार्थी या योजनेचा लाभ घेतील, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.

उक्त निर्देशानुसार स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजनेच्या अनुषंगाने विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालयांनी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल दि. २५.१०.२०२४ पर्यंत संचालनालयास सादर करावा.

Signed by

Shailendra Kamlakar Deolankar

Date: 17-10-2024 18:14:13

(**डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर**)

प्र.शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१६

प्रत- सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना आवश्यक कार्यवाहीस्तव.

अकृषी विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी वैयक्तिक अपघात विमा (Personal Accident Insurance) तसेच विद्यार्थी वैद्यकीय विमा (Medical Insurance) योजना लागू करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक :- संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक - १६ ऑक्टोबर , २०२३

संदर्भ : -१) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२१/ प्र.क्र.१४/विशि५,
दिनांक ०२ जून, २०२१.

२)संचालक,उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांची

- १) क्र. विवि २१३३/ प्र.क्र.२८/ मवि.०१/९३४४, दि. २४/०८/२०२३ तसेच
- २) क्र. विवि २१३३/ प्र.क्र.२८/ मवि.०१/१००२२, दि. २७/०९/२०२३ ची पत्रे

प्रस्तावना :

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ०२ जून, २०२१ अन्वये, राज्यातील अकृषी विद्यापीठे, तंत्र विद्यापीठ व अधिनस्त महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांसाठी नवीन स्वरूपात “विद्यार्थी जीवन / अपघात विमा योजना” लागू करण्यासाठी संचालक, उच्च शिक्षण यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर समितीच्या अहवालानुसार राज्यातील विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी “विद्यार्थी अपघात विमा” योजना नवीन स्वरूपात लागू करण्यासंदर्भात, IRDAI परवानाधारक एक अनुभवी सल्लागार नेमून, त्यांना या विषयाबाबत सखोल अभ्यास करून अंमलबजावणी करण्यासारख्या बाबी तसेच त्यांच्या कार्यपध्दतीबाबत अहवाल सादर करण्याबाबत कळविण्यात आले होते. संचालक उच्च शिक्षण यांनी, निविदा छाननी समितीने तांत्रिक मुल्यमापन करून गुणांकनाच्या आधारे “इन्टिग्रेटेड रिस्क इन्शुरन्स ब्रोकर लिमिटेड” या विमा सल्लागार कंपनीची निवड केली होती.

प्रस्तुत विद्यार्थी अपघात विमा योजना संदर्भात विमा संचालनालय यांचे राज्यातील अकृषी विद्यापीठे व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी प्रस्तावित करण्यात आलेली विद्यार्थी अपघात योजना संदर्भात अभिप्राय घेण्यात आले होते.

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५

प्रस्तूत IRDAI परवानाधारक सल्लागार तसेच विमा संचालनालय यांचे सुचनांनुसार अकृषी विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालये येथे विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा (Personal Accident Insurance) तसेच विद्यार्थी वैद्यकीय विमा (Medical Insurance) अंमलात आणण्यासाठी आयआरडीए परवानाधारक विमा कंपनी निवडण्यासाठी ई-निविदेद्वारे निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली. ई-निविदेमधील तरतूदीनुसार न्युनतम निविदा धारकासोबत दराबाबत वाटाघाटी करुन संचालक, उच्च शिक्षण यांनी सादर केलेल्या दि.२७.०९.२०२३ च्या प्रस्तावानुसार विद्यापीठ व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी अपघात विमा योजना राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

अकृषी विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी “ऐच्छिक स्वरूपाची” विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा (Personal Accident Insurance) तसेच विद्यार्थी वैद्यकीय विमा (Medical Insurance) खालीलप्रमाणे अंमलात आणणेबाबत सदर शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	कंपनीचे नाव	विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा १ लक्ष साठी प्राप्त न्युनतम दर (रुपये)	विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा ५ लक्ष साठी प्राप्त न्युनतम दर (रुपये)	विद्यार्थी वैद्यकीय विमा रु.२ लक्ष साठी प्राप्त न्युनतम दर (रुपये)
१.	ICICI Lombard Insurance Company Ltd	२०	---	---
२.	National insurance co. Ltd.	---	६२	---
३.	ICICI Lombard Insurance Company Ltd	---	---	४२२

२. तरी संबंधित विद्यापीठ तसेच संलग्नित महाविद्यालये यांचेकडून उपरोक्त नमूद तक्त्यातील निविदाधारकांपैकी विमा दर तसेच विमा सरंक्षण याकरिता योग्य वाटत असलेल्या निविदा धारक कंपनीची निवड करुन “ऐच्छिक स्वरूपात” विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा (Personal Accident Insurance) व विद्यार्थी वैद्यकीय विमा (Medical Insurance) योजना विद्यार्थ्यांसाठी लागू करावी.

३. अकृषी विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी वैयक्तिक अपघात विमा (Personal Accident Insurance) तसेच विद्यार्थी वैद्यकीय विमा (Medical Insurance) अनुषंगाने सदरहू Insurance ची Eligibility, Benefits आणि Important Terms & Conditions संदर्भातील महत्वाच्या मुद्द्यांची माहिती सोबत जोडलेल्या “प्रपत्र-अ” मध्ये नमूद करण्यात आली आहे. याबाबतची

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५

विस्तृत माहिती संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय पुणे यांचेकडून www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिध्द आली आहे.

४. प्रस्तूत विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा (Personal Accident Insurance) तसेच विद्यार्थी वैद्यकीय विमा (Medical Insurance) योजनेकरिता उपरोक्त नमूद तक्यातील कंपन्यांचे विमा संरक्षण दर हे ३ वर्षाकरिता स्थिर असतील. सदर योजना प्रभाविपणे अंमलात आणण्याकरिता तसेच या योजनां संदर्भात प्राप्त होणारे आक्षेप / तक्रारी / मार्गदर्शन याकरिता संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांना समन्वय अधिकारी (Nodal Office) म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

५. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२३१०१६१६५७३४५५०८ असा आहे. सदरहू शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षंकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

AJIT MADHUKARRAO
BAWISKAR

Digitally signed by AJIT MADHUKARRAO BAWISKAR
DN: cn=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=HIGHER AND
TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT,
2.5.4.20=9b4556094796c7730e7119a8360c0f8600a542859e86229d6
e4333415e6d, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=99E928028DF71EBDFCD2898E209D499192AD3899261F
EAD42F7D38A3141A869, cn=AJIT MADHUKARRAO BAWISKAR
Date: 2023.10.16 16:59:56 +05'30'

(अजित बाविस्कर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. राज्यपाल तथा कुलपती यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

मा.मुख्यमंत्री, यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

कुलगुरु / कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य,

प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,

संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सर्व विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.

विमा संचालक, विमा संचालनालय, गृहनिर्माण भवन (म्हाडा), वान्द्रे (पूर्व), मुंबई.

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)- महाराष्ट्र १ व २, मुंबई/नागपूर.

महालेखापाल (लेखा परीक्षा)- महाराष्ट्र १ व २, मुंबई/ नागपूर.

जिल्हा कोषाधिकारी, मुंबई / पुणे.

ICICI Lombard Insurance Company Ltd., Mumbai.

National insurance co. Ltd., Mumbai

निवड नस्ती (विशि-५).

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५

(शासन निर्णय क्रमांक :- क्र. संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५, दिनांक १६ ऑक्टोबर , २०२३ सोबतचे सहपत्र)

-- प्रपत्र अ --**1. Insurance Eligibility**

PLAN A: MANDATORY COVERAGE (PERSONAL ACCIDENT INSURANCE)		
Particulars	Deliverables	
Insured Details	Primary Insured Member: The Student studying under the colleges, institutions, universities which are affiliated, associated, administered, categorized under The Higher & Technical Education, Government of Maharashtra	
	Secondary Insured Member: One Parent or the Guardian as mentioned in the college enrolment / admission form	
	The Unit Comprises of ONE (01) Primary Insured Member + ONE (01) Secondary Insured Member	
Sum Insured Ratio	Primary Member (Student): 20%	Secondary Member (Guardian): 80%
Sum Insured Bifurcation (PER UNIT)	Primary Member (Student): Rs. 1,00,000 (Rupees One Lac only)	
	Secondary Member (Parent or Guardian): Rs. 4,00,000 (Rupees Four Lac only)	
Relationship Type	Non Employer-Employee	
Policy Type	<p>The Policy shall be on the 'Named' basis for ONE (01) Student as well as ONE (01) Parent or Guardian mentioned in the enrollment form of the respective educational institution</p> <p>The Insurance Company may ask the respective 'Educational Institution' to provide the data of the primary insured member and/or the secondary insured member during the enrolment and/or before the inception of the Insurance Policy. The Insurance company may also, at its discretion issue an 'Unnamed' policy based on the declaration provided by the respective educational institution</p>	
Enrollment Type	Non-Selection. The educational institution to provide a declaration (online or offline) for the coverage of 'All-students'. No selection shall be permissible by the respective educational institution. The coverage is mandatory for all student(s) and their respective ONE (01) parent/ guardian	

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५

Total Sum Insured PER UNIT (Primary Insured Member + Secondary Insured Member)	Rs. 5 Lac (Rupees Five Lac)
Mid-Term Addition Deletions	Permissible only to the students & their respective Parent/ Guardian by the means of 'New Admission'. Deletion by the means of opting out of the educational institution
Waiting Period	No Waiting Period. All Insured members are covered from Day One (01) in the policy
Group Administrator	The educational institution shall be the Master Policy Holder of the Policy
Geographical Boundary	The Policy shall be 24 x 7 World-wide cover
PLAN B: OPTIONAL COVERAGE (MEDICLAIM POLICY)	
Particulars	Deliverables
Insured Details	Primary Insured Member: The Student studying under the colleges, institutions, universities which are affiliated, associated, administered, categorized under The Higher & Technical Education, Government of Maharashtra
Sum Insured	The total sum insured per student is INR 2 Lacs (Rupees two lacs only)
Relationship Type	Non Employer-Employee
Policy Type	The Policy shall be on Named basis for ONE (01) student only. The Insurance company may ask the respective Educational Institution to provide the data of the primary insured member during the enrolment and / or before the inception of the insurance policy.
Enrollment Type	Non-Selection. The educational institution to provide a declaration for the coverage of 'All-students'. No selection shall be permissible by the respective educational institution. The coverage is mandatory for all student(s) and their respective ONE (01) parent/ guardian
Mid-Term Addition Deletions	Permissible only to the students by the means of 'New Admission'. Deletion by the means of opting out of the educational institution.
Waiting Period	No Waiting Period. All Insured members are covered from Day One (01) in the policy
Group Administrator	The educational institution shall be the Master Policy Holder of the Policy
Geographical Boundary	The coverage shall be restricted to the Geographical Limits within the boundaries of Republic of India (National Coverage)

2. Benefits. (Accidental Coverage)

PLAN -A: PERSONAL ACCIDENT INSURANCE		
Accidental Coverage	Benefits	Compensation as % of the Capital Sum Insured
	Death Only/ Permanent Total Disability	100%
	Loss of One Limb or One Eye	50%
	Loss of Sight on Both Eyes	100%
	Loss of Both Hands and Or Loss of Both Feet	100%
	Loss of one hand and Loss of One foot	100%
	Loss of One Eye and One Hand	100%
	Child Education Grant	10% of Capital Sum Insured
Partial Disablement due to Accident	Loss Covered	Percentage of Sum Insured
	Loss of Use/ Physical Separation: One entire hand	50%
	One entire foot	50%
	Loss of Sight of one eye	50%
	1. Loss of toes – all	20%
	Great both phalanges	5%
	Great – one phalanx	2%
	Other than great if more than one toe lost	1%
	2. Loss of Use of both ears	50%
	3. Loss of Use of one ear	20%
	4. Loss of four fingers and thumb of one hand	40%
	5. Loss of four fingers	35%
	6. Loss of thumb	25%
Loss of both phalanges - one phalanx	10%	
7. Loss of Index finger - three phalanges	10%	
Loss of two phalanges	8%	
Loss of one phalanx	4%	

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५

	8.	Loss of middle finger – three phalanges	6%
		Loss of two phalanges	4%
		Loss of one phalanx	2%
	9.	Loss of ring finger - three phalanges two	5%
		phalanges	4%
		one phalanx	2%
10.		Loss of little finger	4%
		three phalanges two phalanges	3%
		one phalanx	2%
11.		Loss of metacarpus -first or second (additional)	3%
		third, fourth or fifth (additional)	2%
12.	Any other permanent partial disablement	Percentage as assessed by the independent Registered Medical Practitioner	
Coverage Specifications	<p>I. Accidental Death Benefit – The payment of Lumpsum amount to the nominee in the event of an accidental death of the beneficiary as described in the table above</p> <p>II. Accidental Permanent Disability Benefit - The payment of Lumpsum amount to the nominee in the event of an accidental permanent disability of the beneficiary as described in the table above</p> <p>III. Accidental Partial Disability Benefit- The payment of Lumpsum amount to the nominee in the event of an accidental partial disability of the beneficiary as described in the table above</p> <p>IV. Child Education Welfare / Children Education Grant - In the event of death or permanent total disablement of the Insured Parent/ Guardian due to an Accident as defined, the Insurance Company shall pay 'Child Education Grant' for the Student enrolled in the policy an additional compensation of a lumpsum pay out of 10% of the Capital Sum Insured once per event, per policy period</p>		

	<p>V. Accidental Hospitalisation Benefit: A cashless hospitalisation benefit across the network of empanelled hospitals (Pan-India) in case of bodily injuries to the primary insured member or the secondary insured member the expenses towards the treatment during the hospitalization for up the maximum of INR 50,000/-(Primary Plus Secondary insured) floater amount Per policy period. In case of the hospitalization event at the non-network/ non-empanelled hospital, the insured can claim for the reimbursement of expenses from the Insurance Company towards the treatment undertaken at the hospitalisation due to accident. The policy shall cover only medicinal expenses including (not limited to); Room/ ICU Charges, Doctor's Fees, Cost of Investigation, Pharmacy Charges, Nursing Charges. All non-medical expenses, consumables shall not be payable under the policy</p>
--	--

PLAN B: OPTIONAL COVERAGE (MEDICLAIM POLICY)

Nature of Coverage	Pure Hospitalization Cover only. The proximate cause of hospitalization should be 'Emergency' in Nature. Any planned procedures, treatments, surgeries shall NOT be under the scope of cover under this policy
Coverage Specifications	<ol style="list-style-type: none"> I. Cover Type: Hospitalization Only II. Admissibility: Cashless in Network Hospitals, Reimbursement in Non-Network Hospitals & Pre & Post Hospitalization Claims III. In-patient Hospitalization for Covid_19: Covered IV. Pre-Existing Conditions: Covered from Day One V. Waiver of 30 days, 1st Year Exclusion, 2nd Year Exclusion & 4th Year Exclusion VI. Class of Treatment: Private Room (subject to Clause VII) VII. Room Rent Restriction: 2% of Sum Insured for Normal & 4% for ICU VIII. Pre & Post Hospitalization: Medical Expenses arising 30 days Prior to Hospitalization & 60 days post hospitalization shall be payable IX. Ambulance Charges of INR 2000/- Per Hospitalization event shall be payable X. Dental Treatment: Payable only in case of an accident XI. Vision: LASIX, LASER Procedure, Corrective Treatments shall be payable for up to Rs. 25,000/- per eye in case if the corrective

	<p>procedure is necessitated for the Insured with reciprocal length / corrective index of + - 7 Diopter</p> <p>XII. AYUSH Treatment: In-patient hospitalization for AYUSH Treatment shall be payable up to the base sum insured</p> <p>XIII. Claim Intimation: Not exceeding 7 days post hospitalization</p>
--	--

3. Important Terms and Conditions

General Terms & Conditions	<p>I. The Terms & Conditions of the Tailor-made Personal Accident Insurance Policy under 'Student Accident Insurance Scheme' shall be governed by this Tender Document and 'To-Be-Issued' G.R, Tripartite Agreement and/or the 'Work Order' issued to the shortlisted Insurance Company/ Insurance Companies.</p> <p>II. The Insurance Company shall issue the Insurance Policy in total conformity with the terms & conditions of this Tender Document. The Terms & Conditions which are not expressly agreed to in this document will not be binding on the insured.</p> <p>III. The claims shall be settled whether Approved, Repudiated or Shortfall within 21 days of the receipt of the Duly Completed Claim Form with the relevant documents. If there is any additional requirement in the insurance claim, the letter should be forwarded to the concerned claimant or the representative of the claimant along with the copy to the representative of the Integrated Risk Insurance Brokers Limited</p> <p>IV. The Claim Intimation shall be provided to the Insurance Company favorably within 15 days of the occurrence of the incident/ accident & No Later than 120 days of the occurrence of the incident/ accident. The Insurance Company shall NOT be responsible for payment of claims to the beneficiary for any claims submitted after 120 days from the date of Occurrence of Accident/ Incident</p> <p>V. After sanctioning the claim amount, the Insurance Company shall deposit the 'Compensation' in INR (Indian Rupees) within 15 days via NEFT/ RTGS/ IMPS or any other electronic mode of payment as permissible by the Banking Regulations.</p> <p>VI. In case of the Non-availability of the nominee as the Parent/ Guardian (Secondary Insured Member) on the Admission / Enrollment form, the benefit of insurance shall be provided upon</p>
----------------------------	---

	<p>the receipt of the 'Legal Heir Certificate' from the respective tahsildar / taluka-office/ district court or as deemed appropriate& amended by the relevant authority.</p> <p>VII. The extent of disability, whether Permanent Total, Partial, Temporary or any other shall be determined & validated by the Civil Surgeon of the Government which shall be final & binding upon the Insurance Company as well as the insured/ claimant. The entitlement of the compensation, benefit shall be in accordance with the certification by the Civil Surgeon of the Government.</p> <p>Any violations to the Claim Settlement methodology, timelines, dispute shall be resolved by the Nodal Agency (Integrated Risk Insurance Brokers Limited). The Nodal Agency shall take up the 'unresolved disputes' with the IRDA and/or the Ombudsman as deemed appropriate and necessary.</p>
Policy Exclusions	<ol style="list-style-type: none"> I. Suicide or Attempt of Suicide II. Intentional Self Injury III. Pregnancy or Childbirth IV. Bleedings from the inner organs V. Aviation, other than as a passenger VI. Participation in Motor Rallies, Adventure Sports VII. War, including civil war VIII. Natural Death IX. Terrorism, except attack by Naxalites X. Any Accidental Event Under the influence of alcohol, drugs, psychotropic substances XI. Accidents Arising out of event of misfeasance XII. Nuclear Radiation or Nuclear Weapons Materials XIII. Murder by immediate beneficiary.

अकृषी विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी सुरु केलेल्या वैयक्तिक अपघात विमा योजना तसेच विद्यार्थी वैद्यकीय योजनेस “स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना” हे नाव देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक :- संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक - २८ नोव्हेंबर, २०२३

संदर्भ : - उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२१/ प्र.क्र.१४/विशि५, दिनांक १६ ऑक्टोबर २०२३

प्रस्तावना :

संदर्भाधीन शासन निर्णयाद्वारे राज्यातील अकृषी विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी ऐच्छिक स्वरूपाची विद्यार्थी वैयक्तिक अपघात विमा (Personal Accident Insurance) तसेच विद्यार्थी वैद्यकीय विमा (Medical Insurance) योजना लागू करण्यात आली आहे. युवकांच्या वैचारिक शक्तीला जागृत करणारे स्वामी विवेकानंद यांचे कार्य हे सर्व युवकांना प्रेरणादायी असल्याने त्यांचा जन्मदिवस १२ जानेवारी रोजी दरवर्षी “राष्ट्रीय युवक दिन” म्हणून साजरा केला जातो. या पार्श्वभूमीवर शासनाची सदरहू विमा योजना महाविद्यालयीन युवक / युवतींच्या स्वास्थाशी निगडीत असल्याने सदर योजनेस “स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना” असे नाव देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

दिनांक १६/१०/२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे राज्यातील अकृषी विद्यापीठे तसेच संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी लागू केलेल्या विमा योजनेचे “स्वामी विवेकानंद युवा सुरक्षा योजना” असे नामकरण करण्यात येत आहे. सदरहू बाब सर्व अकृषी विद्यापीठे तसेच सदरहू अकृषी विद्यापीठांच्या अंतर्गत येणा-या महाविद्यालयांच्या निदर्शनास आणण्यात यावी.

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२१/प्र.क्र. १४ / वि शि ५

२. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२३११२८१११९३११४०८ असा आहे. सदरहू शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

**AJIT
MADHUKARRAO
BAWISKAR**

Digitally signed by AJIT MADHUKARRAO BAWISKAR
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA,
ou=HIGHER AND TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT,
2.5.4.20=deb455609479b6c7f30e7f1f9a8360c0f8600a54
2859e8fe229d6ea333415e8d, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
serialNumber=99EB928028DF71EBDFCD2898E209D499
192AD3899261FEAD42F7D38A3141AB69, cn=AJIT
MADHUKARRAO BAWISKAR
Date: 2023.11.28 14:50:03 +05'30'

(अजित बाविस्कर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. राज्यपाल तथा कुलपती यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

कुलगुरु / कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य,

प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,

संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सर्व विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य

विमा संचालक, विमा संचालनालय, गृहनिर्माण भवन (म्हाडा), वान्द्रे (पूर्व), मुंबई.

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)- महाराष्ट्र १ व २, मुंबई/नागपूर,

महालेखापाल (लेखा परीक्षा)- महाराष्ट्र १ व २, मुंबई/ नागपूर,

जिल्हा कोषाधिकारी, मुंबई / पुणे,

ICICI Lombard Insurance Company Ltd., Mumbai.

National insurance co. Ltd ., Mumbai

निवड नस्ती (विशि-५).